

Úvodník

Vážení občané, vychází již 14. číslo našeho časopisu Podomáček. Jako obvykle přináší zprávy z dění v naší obci, které se v tomto roce týkají hlavně již započatých prací na kanalizaci a čistírce odpadních vod. Obsahuje také výpisy z matriky, údaje o nově narozených nebo zemřelých, zprávu o činnosti Sokola, o místní knihovně, informaci ze základní školy a také článek z nejstarší historie naší obce. Protože jde o lednové vydání, přejeme vám hodně zdraví, štěstí a životní pohody v novém roce 2015.

redakce

Kanalizace a ČOV

V prosinci 2014 byla zahájena výstavba kanalizačního řadu stok A2 a A4, současně probíhaly práce na příjezdové ces-

ní provoz. Kanalizační řady budou vybudovány nejpozději do 30. 9. 2015.

Podrobnější informace jsou pravidelně aktualizovány na webových stránkách obce Podomí a na vývěsce u autobusové zastávky. Majitelé nemovitostí, jichž se výstavba dotkne jsou informováni letáky do schráněk.

Projektování kanalizačních přípojek

Obec Podomí uzavřela smlouvu s projektantem Ing. Josefem Slavíkem, který projektuje kanalizační přípojky a umístění revizních šachet k jednotlivým domům. Cena projektové dokumentace včetně vyřízení územního souhlasu činí 2 350 Kč za 1 projektovou dokumentaci + poplatek stavebnímu úřadu ve výši 500 Kč za 1 projektovou dokumentaci. Před předá-

Realizace kanalizačních přípojek

Obec Podomí zajistí zbudování hlavních kanalizačních řadů a odboček k jednotlivým domům, které budou ukončeny usazenou revizní šachtou. Majitelé domů potom zajistí zbudování kanalizační přípojky od revizní šachty po nemovitost. Výkopové práce a uložení kanalizační přípojky je možné domluvit individuálně se zaměstnanci realizačních společností (QUANTUM, a.s. a SWIETELSKY stavební s.r.o.). Pro zemní práce je možné také využít společnosti z okolí, kontakty budou umístěny na webových stránkách a na vývěsce OÚ u autobusové zastávky. V případě jakýchkoliv dotazů, týkajících se kanalizace, se obračete na starostku obce K. Ševčíkovou.

Možnost zakoupení pozemků pro výstavbu rodinných domů v Podomí

Obec Podomí prodala 3 stavební parcely k výstavbě rodinných domů. Stále je možné zakoupit 5 stavebních parcel o velikosti 850 m² v ceně 300 000 Kč za jednu parcelu.

Obecně závazná vyhláška

č. 1/2014, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů stanovou-

tě k čistírně odpadních vod. Práce na budování kanalizace probíhají, dle možností, od 12. ledna 2015. Dle plánu bude čistírna odpadních vod zbudována do 30. 6. 2015, kdy bude zahájen zkušeb-

ním projektové dokumentace stavebnímu úřadu majitelé domů podpisem vyjádří souhlas s projektovou dokumentací a uhradí poplatek ve výši 500 Kč. Částku 2 350 Kč potom uhradí obci Podomí po získání územního souhlasu.

je výši poplatku 500 Kč/osoba. Výše poplatku zůstala stejná jako v roce 2014.

Poplatek za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

Vzhledem k tomu, že v druhé polovině roku 2015 dojde ke spuštění zkušebního provozu kanalizace a ČOV, schválilo zastupitelstvo obce výši poplatku 50 Kč za první polovinu roku 2015. V druhé polovině roku 2015 budou majitelé nemovitostí hradit stočné za čištění odpadních vod.

Poplatek ze psů

Zůstal ve stejné výši jako v roce 2014, tedy 150 Kč za každého psa.

Volby 2014

V říjnových volbách byli do zastupitelstva obce Podomí zvoleni tito občané: Kateřina Ševčíková, DiS. (145 hlasů), PaedDr. Karel Gregor (128 hlasů), Mgr. Marie Horáková (114 hlasů), pan Miroslav Piňos (108 hlasů), pan Jiří Koudelka (108 hlasů), pan Luděk Křetínský (95 hlasů), pan Radim Šebela (87 hlasů), pan Jan Šebela (73 hlasů), Ing. Igor Bohuslav (72 hlasů). Na ustavujícím zasedání byla zvolena starostkou obce Kateřina Ševčíková, místostarostou pan Miroslav Piňos, předsedou kontrolního výboru pan Jan Šebela a předsedou finančního výboru pan Radim Šebela. Schůze zastupitelstva obce budou probíhat dle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Informace o jejich konání budou zveřejněny na vývěsce u autobusové zastávky, na webových stránkách obce a místním rozhlasem.

Oprava kříže směrem na Ruprechtov

V prosinci 2014 byl vlivem dopravní nehody rozbitý kříž směrem na Ruprechtov. Došlo k výraznému poškození podstavce, tabulky s citátem a věnováním, samotný kříž nebyl poško-

zen. V současné době jednáme o opravě kříže s pojišťovnou viníka nehody.

Akce, na kterých spolupracovala obec Podomí

- Skákací hrad pro děti v parku před pohostinstvím
- Pletení adventních věnečků
- Rozsvícení vánočního stromu
- Betlémské světlo ve zvonici na Štědrý den
- Novoroční přípítek
- Tříkrálová sbírka – výtěžek 12 014 Kč, což je doposud nejvyšší částka. Děkujeme vám všem, kdo jste na pomoc potřebným přispěli.
- Přednáška P. Jana Hanáka o Velikonočních ostrovech

Fotodokumentaci ze všech akcí můžete shlédnout na webových stránkách obce.

Plánované akce (1. pololetí)

Vystoupení Krásenských divadelních ochotníků (6. 2.)
Ostatky a ostatková zábava (14. 2.)
Výstava „Voda nad zlato“ (březen)
Pálení čarodějnic (30. 4.)
Posezení u příležitosti Dne Matek (10. 5.)
Sportovní odpoledne pro děti (31. 5.)
Posezení s jubilanty a seniory (27. 6.)

Vážení občané, děkujeme za podporu a spolupráci, za účast na námi organizovaných akcích a přejeme vám úspěšný a dobrý rok 2015.

Kateřina Ševčíková

Místní knihovna OÚ Podomí

Místní knihovna v tomto roce prošla ve spolupráci s Knihovnou K.Dvořáčka ve Vyškově celkovou revizí. Její podstatou je digitalizace seznamu všech evidovaných knih, takže naši čtenáři si mohou vyhledat knihy, které je možno u nás půjčit, přes on-line katalog na stránkách obecní knihovny. V současné době je evidováno 1506 svazků beletrie i odborné literatury pro děti

i dospělé. Přibylo nám také 170 knih darovaných v poslední době místními občany, kterým děkujeme za obohacení našeho knižního fondu. Naproti tomu jsme vyřadili několik set svazků, které už svým obsahem nebo celkovým stavem neodpovídaly dnešním požadavkům. Tyto knihy byly nabídnuty školákům i dalším případným zájemcům. Chceme také na jednom místě soustředit místní regionální literaturu, publikace o naší obci a jejím blízkém okolí, kroniky, pohádky, povídky a pověsti, všechna dosud vydaná čísla Podomáčku apod. Také doporučená četba pro maturanty zde má svůj koutek. Každý měsíc využíváme služeb výměnného fondu a půjčujeme si knihy z okresní knihovny. Tyto knihy přispívají ke zpestření naší nabídky pro čtenáře, tato služba je zdarma, jinak bychom si je z finančních důvodů nemohli dovolit. Poznáte je podle toho, že jsou označeny oranžovým proužkem. Máme je zapůjčeny jen na určitou dobu, proto prosíme čtenáře, aby je včas vraceli, aby mohly být nabídnuty i ostatním. V současné době je to asi 350 svazků, jejich seznam je ke stažení na stránkách knihovny. Nové knihy také nakupujeme, každý rok nám obecní úřad přispívá částkou 2000 korun. Knihovna je otevřena v úterý a v pátek od 18 do 20 hodin. Těšíme se na vaši návštěvu.

Karel Gregor

Informace z matriky

Počet obyvatel k 1. 1. 2014 418
Počet obyvatel k 31. 12. 2014 419
Úmrtí: Václav Dvořák, Jindřiška Langhammerová, Marie Štrajtová
Narození: David Příkryl
Přistěhovaní: Jan Bradáč, Marek Kupčík, Ivana Kupčíková, Renáta Přezvinská
Odstěhovaní: Ivo Šenkýř

Memoriál Rosti Gregora

V sobotu 13. září proběhl v tělocvičně ZŠ Podomí volejbalový turnaj, na kterém jsme si připomněli jednoho ze zakladatelů a organizátorů našich volejbalových setkání, soutěží a tréninků Rostu Gregora. V minulém roce jsme se dohodli se spřátelenými týmy z Vyškova, Drno-

vic, Krasové a Lhoty, že se vždy druhou sobotu v září uskuteční soutěž o putovní pohár - Memoriál Rosti Gregora. Vzhledem k tomu, že v Podomí lze hrát na novém venkovním hřišti a v případě nepříznivého počasí v tělocvičně, jsou zde nyní pro takové soutěže dobré podmínky. Naši volejbalisté se ukázali jako dobří hostitelé, děvčata připravila lákavé občerstvení, ostatní zase ohřáté lipovecké klobásy a točené pivo. Po krátké vzpomínce na Rostu začal turnaj a po vyrovnaných utkáních získal první místo a putovní pohár zkušený tým z Krasové. Snad se složený tým Podomí – Krásensko umístí lépe v příštím, druhém ročníku, který je plánován na 12. září 2015.

Zpráva o činnosti TJ Sokol Podomí za rok 2014

V roce 2014 se uskutečnilo následující akce:

1.) 5. ledna Novoroční vycházka.

V neděli 5. 1. se skupina 9 účastníků procházky vydala pěšky z Podomí na Kojál. Z autobusové zastávky odjela autobusem do Rozstání. Odtud šli zase pěšky předem dohodnutou trasou, která vedla do Baldovce, údolím potoka Bílá voda, přes autokempink do Holštejna. Po obědě se všichni turisté vydali okolo zříceniny hradu Holštejn, hladomorny a nové Rasovny do Lipovce, Krásenska a zpět do Podomí. Trasa pochodu cca 16 km.

2.) 9. března Pochod za bledulemi.

Sraz účastníků byl stanoven na 8.30 hod u motorestu Vrchovina. Od motorestu se skupina vydala na každoroční jarní vycházku do Rakoveckého údolí, kde rostou bledule. Trasa vedla okolo Hlavního bunkru ke Třem smrkům a zaniklé obci Vilémov, ke studánce Pavlínka. Potom přešli pod Hlavní skálou na pravou stranu potoka. Po prohlídce míst výskytu bledulí se turisté vydali na zpáteční cestu nahoru do kopce. Pokochali se pohledem na Rakovecké údolí z vrcholu Hlavní skály. Následoval přechod kolem kamenné chaloupky do Ruprechtova. Po obědě u rybníka na Pomeřanči se vydali přes Malinou a Hlavní bunkr do Podomí. Celou pěší túru cca 15 km absolvovalo 10 turistů.

3.) 20. března Pochod za bledulemi

Ve čtvrtek 20. března odjelo 8 turistů na prohlídku chráněné oblasti u obce Chlébské. Zde v údolí Chlébského potoka se ve větší míře vyskytují bledule. Od zaparkovaných automobilů v obci se všichni vydali hřebenovou cestou dolů do údolí k potoku. Asi po 1 km chůze se před námi již objevily první bledule. Po pravé straně potoka jsme šli cca 3 km. Potom jsme přešli na levou stranu a vydali se zpět k autům. Protože všichni chodí na bledule do Rakoveckého údolí, konstatovali jsme, že rozsah porostu bledulí je zde několikanásobný. Součástí tohoto výletu byla i návštěva a prohlídka dřevěných krytých lávek, které se v této oblasti nachází. Jsou to lávky v Doubravníku u železniční zastávky Prudká, v Černvíru, v Nedvědicích pod hradem Perštejn a v obci Svařec. Při celodenním vý-

letu najeto cca 130 km a nachozeno cca 12 km.

4.) 20. dubna Pěšky do Rudického propadání

Skupina turistů vyšla od motorestu Vrchovina v 9.30 hod. Šla kolem Hlavního bunkru přes hřebenovou cestu přímo k zaniklé vsi Bystřec v Rakoveckém údolí. Po prohlídce zakonzervovaných základů několika domů a přečtení nových informačních tabulí na naučné stezce se všichni vydali kolem rybníka Olšovce a Dymáku do Rudického propadání. Zde nás dohnala krátká aprílová přeháňka.

Po obědě v Rudici celá skupina navštívila muzeum na větrném mlýně. Je zaměřeno na rané slévárenství, těžbu místní hlinky a písků a zdejší jeskyňářství. Protože bylo dosti času, skupina se vydala pěšky do Jedovnic. Odtud jedna část odjela domů autobusem. Dva turisté se rozhodli jít domů pěšky. 8 turistů ušlo cca 15 km, 2 účastníci pochodu cca 23 km.

5.) 27. dubna Slavnostní otevření víceúčelového hřiště

Na otevření hřiště v areálu základní školy v Podomí byly připraveny následující soutěže pro školní mládež: Běh s obručí, střelba z luku, hod kroužkem na cíl, hod medicinbalem, střelba na branku fotbalovým míčem, střelba na branku hokejkou, slalom v překážkové dráze. Odměnu dostal každý soutěžící.

Po skončení soutěží pro děti se konalo utkání v malé kopané svobodní – ženatí, které bylo doplňováno družstvem hbitých místních roztluskávaček.

Účast na akci: 29 soutěžících dětí, 12 hráčů kopané a asi 50 diváků

6.) Tour de Podomí

Akce pořádaná společenským sdružením Barvínek, obcí a TJ Sokol Podomí. Závodů na všem co má kola a jezdí na lidský pohon. Odstrkovadla, trojkolky, koloběžky, a kola. Soutěžící od cca 2 let. Horní věková hranice je neomezena. Rozdělení do věkových kategorií. Celkově bylo rozdáno 92 startovních čísel. Vlastní závody probíhaly od 14.00 až do 18.00 hod. na uzavřeném okruhu v Podomí. Pěkné počasí přilákalo asi 50 diváků.

7.) 1. června Vycházka do Křtin

Již od roku 1977, pokud to počasí dovolí, chodíme do Křtin na pouť. Loňská tradiční vycházka do Křtin na malou pouť se uskutečnila 1. června. Skupina turistů vyrazila na pěší pochod od motorestu Vrchovina v 8.00 hod. Trasa do Křtin je neměnná. První zastávka byla U zabitého ševce. Odtud přes Rakovecké údolí, kolem Junácké studánky do Bukovinky. Zde proběhlo občerstvení. Potom se skupina vydala přes Bukovinu do Křtin. Tady byl individuální program. Zpáteční cesta byla autobusem přes Jedovnice. Dva účastníci se vydali zpět do Podomí pěšky. Pěší trasa 9 turistů cca 15 km, 2 odvážlivci cca 28 km.

8.) 28. června Turnaj ve volejbale 12. ročník.

Loňský turnaj se uskutečnil jako memoriál Jaroslava Kuběny. Konal se tradičně na hřišti s umělým povrchem v Krásenku za Rychtou. Smíšená družstva hrála systém každý s každým na dva vítězné sety. Účast 34 startujících v pěti družstvech. Asi 40 diváků. Konečné pořadí : 1. Podomí, 2. Krasová, 3. Vyškov, 4. Veteráni, 5. Krásenko

9.) 17. srpna Cyklistický výlet

odjezd 8 účastníků výjízdky na kolech byl stanoven na 9.30 hod z křižovatky v Podomí. Po příjezdu do Mariánského údolí se občerstvili polévkou. Na cestu zpět se vydali přes Bukovinku. Po krátkém doplnění kalorií se spokojení vrátili do Podomí asi v 16.00 hod. I přes proměnlivé počasí se výjízdky vydařila. Najeto asi 60 km.

10.) 13. září Turnaj ve volejbalu – memoriál Rosti Gregora

První ročník volejbalového turnaje na počest zesnulého člena TJ Sokol Podomí. Zúčastnily se ho 4 smíšená družstva. Podomí, Krasová, Lhota a Drnovice. Putovní pohár vyhráli volejbalisté z Krasové. Z důvodu nepříznivého počasí se turnaj místo na venkovním hřišti odehrál v tělocvičně základní školy v Podomí. Účast 30 dospělých a 5 dětí.

11.) 26. října Pochod na rybolov do Jedovnic

Pěšky na výlov rybníka Olšovec do Jedovnic v 8.00 hod se vydala skupina 18 turistů. Trasa pochodu byla údolím Podomského potoka k rybníku Budkovanu. Potom po pravé straně rybníka Olšovec až na hráze, kde probíhaly zátahy. Zde se skupina rozprch-

la. Ve 14.00 hod. byl dohodnut odchod zpět. Zpáteční cesta vedla přes Haběš do Kotvrdovic a Senetářov. 7 účastníků se domů vrátilo autobusem. Celková délka pěšího pochodu cca 16 km.

prosinec 2015

12.) Vánoční turnaj v malé kopané

Advent v ZŠ a MŠ Podomí

Konečně jsme se dočkali... V některých třídách se v netrpělivém očekávání poctivě odstříhával adventní kalen-

ce ani nedokážeme představit. Možná jste i vy přišli v sobotu 13.12. nasát trochu vánoční atmosféry. Pro děti i dospělé, kterých podle odhadů letos dorazilo pravděpodobně rekordní množství, bylo připraveno více než dvacet dílniček s tradičními i netradičními vánočními náměty. Žáci devátého ročníku na toto odpoledne opět připravili charitativní prodej svých výrobků a použitých hraček. Podarilo se jim utržit 2700,- Kč a tuto částku věnují mezinárodní organizaci UNICEF na podporu vzdělávání dětí v rozvojových zemích. Podvečerní vánoční vystoupení žáků školy mělo dvě části: nejprve pásmo básniček, písní a tanců a ve druhé části se uskutečnilo premiérové představení divadelní hry Vánoční sen na motivy Dickensovy Vánoční koledy. Členové dětského divadelního souboru Nezná-

dář a odpočítával počet dní do nejbližších svátků roku. Adventním odpolednem ve škole Vánoce již naplno vypukly. Bez dílniček, vánočního představení a tradičního koledování si už Váno-

lek svými téměř profesionálními výkony překvapili plně nabitý sál diváků a dokázali, že i takovéto vážnější téma zvládnou pod vedením paní Renaty Škrobové a několika dospělých členů ochotnické-

ho spolku z Krásenska bravurně zpracovat. Po skončení vánočního vystoupení se vydal průvod koledníků večerním Podomím, aby nejednou koledou a drobným dárkem potěšil občany Podomí. Celá tato Vánocemi provoněná sobota se uskutečnila díky úspěšné dlouholeté spolupráci ZŠ Podomí a OS Barvínek. K adventnímu období patřil už i pátek 5. 12., kdy do školy zavítal Mikuláš se svým početným doprovodem. Poté, co navštívil mateřskou školu a všechny třídy a spravedlivě ohodnotil chování malých školáků, odměnil děti i volnějším zábavným programem se spoustou soutěží a her. V předvánočním období žáci některých tříd obohatili svoje kulturní obzory návštěvou divadla v Brně, žáci 1. – 3. ročníku zhlédli představení Mach a Šebestová v divadle Radost, žáci 7. – 9. ročníku Cyrana z Bergeracu v Mahenově divadle.

Také se již stalo pravidlem, že poslední školní den v kalendářním roce se koná celoškolská vánoční besídka, na kterou si letos každá třída připravila krátký program. Následně potom Vánoce oslavily jednotlivé třídní kolektivy ve svých učebnách.

Už teď bychom Vás rádi pozvali na akce pořádané naší školou v roce 2015. Ve čtvrtek 15. ledna se budeme těšit na budoucí prvňáčky, které i s rodiči přivítáme na první Pohádkové škole. Školní ples připravujeme na pátek 23. ledna 2015, k tanci i poslechu bude hrát skupina Medium. O těchto i dalších plánovaných akcích Vás budeme informovat, informace také naleznete na webových stránkách školy www.zspodomí.cz. Závěrem bychom chtěli poděkovat představitelům jednotlivých obcí za podporu v roce 2014 a popřát nejen jim, ale také našim žákům a jejich rodičům, jakož i ostatním občanům šťastné a veselé Vánoce a úspěšný rok 2015.

Mgr. Jitka Kocmanová

Místo, kde žijí aneb jak okolní vesnice třetíci navštívili

Školní vzdělávací program Základní školy v Podomí zahrnuje mimo jiné i projekt: Místo kde žijí, který je určen pro žáky prvního stupně v rámci vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět. Zatímco žáci první a druhé třídy se seznamují s prostředím svojí rodiny a vlastního domova, ale i se školou a jejím nejbližším okolím, ve třetí třídě by se žáci

měli vydat do okolních spádových obcí a poznávat jejich současnou podobu, pozorovat krajinu v jejich okolí a získávat prvotní informace o historii svého domova. Tyto poznatky potom využijí, naváží na ně a rozšíří je v rámci učiva o České republice ve čtvrtém ročníku a učiva o Evropě ve třídě páté. Průběh tohoto projektu v letošní třetí třídě žáci sami shrnuli ve svých slohových pracích, kterou Natálka Michálková začala takto: „Žáci 3. třídy Základní školy v Podomí se rozhodli, že se každou středu vydají do míst, kde žijí. 24.9. 2014 se vydali do Podomí, 1.10. 2014 do Krásenska. 8.10. 2014 do Senetářova a 15.10.2014 do Ruprechtova“

sice sem jezdíme denně do školy, ale přesto jsme se od paní starostky na obecním úřadě dozvěděli mnoho zajímavých věcí...“ Natálka Michálková z Ruprechtova si zapamatovala, že „...Podomí má 425 obyvatel, 166 domů a vzniklo ve 13. století...“ Adélce Kučerové a Natálce Sedláčkové se líbilo na obecním úřadě, kde se mimo jiné dozvěděly o tom, že „potok Podomka protéká obcí od severu na jih, teče do Rajáku a odtud dále do Jedovnic.“ Mnoho dalších dětí zaujala historie budovy, kde žil Leonard van den Bruch. Barvitě dokázala převyprávět jeho příběh Kamilka Vágnerová z Krásenska: „představte si, že ten Leonard van den Bruch v Holandsku udělal hroznou věc –

Kubík Šenk ze Senetářova napsal: „24.9. jsme byli v Podomí, kterému se dříve říkalo Pojdom. Tuto obec vlastnili páni z račického panství. V Podomí se chovaly ovce a z jejich vlny se vyráběly látky...“ Lucinka Zouharová k tomuto dodala: “ ...

pozval jednoho muže na souboj, poprali se a Leonard van den Bruch vyhrál, ale byl za to odsouzen k smrti. Ale moc se bál, tak když jednou kolem jel povoz s koňmi, který vezl hnůj, tak tento muž do toho hnoje skočil a nechal se převézt

až za hranice. Dále šel asi pěšky a došel až do Podomí a potom zde bydlel...“ Následující středu se celá třetí třída vydala i s paní učitelkou do Krásenska. „Tento výlet se nám moc nedařilo, protože přelo,“ napsala Lucinka Zouharová, „navštívili jsme tedy obecní úřad a také jsme si prohlédli kostel sv. Vavřince, kde jsme si mohli zkusit zazvonit na zvony“. Editka Grenarová z Ruprechtova si z rozhovoru s paní starostkou zapamatovala, že „první písemná zmínka o Krásensku pochází z roku 1348 a v obci žije v současnosti 420 obyvatel.“ Veronika Pernicová ani nepotřebovala výklad paní starostky, aby mohla o Krásensku napsat: „Je tady Rychta, na kterou jezdí děti z různých škol na ekologickou výuku, a významnou technickou

ně sami“. Editka Grenarová o vycházce do Senetářova napsala: „V Senetářově bydlí 540 obyvatel a hodně našich spolužáků.“ Odnesla si ale i jiný zážitek: „Při cestě přes Senetářov jsme potkali divoké prase, které je ohočené.“ Poslední výlet, tentokrát do Ruprechtova, se konal 15.10. a Vendulka Gottvaldová o naší návštěvě do tamního mlýna napsala: „Paní Oujeská nám vyprávěla o historii mlýna a pustila nám i film o tom, jak se tam dříve mlelo obilí. Původní mlýn měl 4 dlouhé lopaty až po zem a otáčivou střechu. Vichřice ho zničila a další majitel postavil mlýn v této podobě s větrnou turbínou“. Kubík Šebela ve své práci zdůraznil, že „větrný mlýn v Ruprechtově, ve kterém najdeme ojedinělou Halladayovu turbínu, patří ke světo-

památkou v naší obci je vysílač Kojál.“ Filip Zouhar popsal další výlet: „8. 10. jsme navštívili Senetářov, který dříve nesl název Czynolz, což znamená horké dřevo. Byla zde rozšířena výroba perleťových knoflíků. Tuto historii jsme si prohlédli v místním muzeu.“ Víta Šebela zase zdůraznil, že „další významnou památkou v Senetářově je kostel sv. Josefa, který si místní obyvatelé postavili taj-

ně sami“. Editka Grenarová o vycházce do Senetářova napsala: „V Senetářově bydlí 540 obyvatel a hodně našich spolužáků.“ Odnesla si ale i jiný zážitek: „Při cestě přes Senetářov jsme potkali divoké prase, které je ohočené.“ Poslední výlet, tentokrát do Ruprechtova, se konal 15.10. a Vendulka Gottvaldová o naší návštěvě do tamního mlýna napsala: „Paní Oujeská nám vyprávěla o historii mlýna a pustila nám i film o tom, jak se tam dříve mlelo obilí. Původní mlýn měl 4 dlouhé lopaty až po zem a otáčivou střechu. Vichřice ho zničila a další majitel postavil mlýn v této podobě s větrnou turbínou“. Kubík Šebela ve své práci zdůraznil, že „větrný mlýn v Ruprechtově, ve kterém najdeme ojedinělou Halladayovu turbínu, patří ke světo-

voleb proměnila ve volební místnost, a tak si děti nanečisto vyzkoušely, jak volit. Elišku Fialovou zaujal jeden z křížů, ten na hřbitově: „paní učitelka nám vyprávěla, že když ho před lety opravovali, našli v jeho podstavci památné listiny.“ O dalších památkách v Ruprechtově se zmínila Editka Grenarová: „V Ruprechtově stojí chalupa s doškovou střechou, ale i v okolních lesích jsou zajímavá mís-

ta – např. Černov, tam spadlo letadlo ze 2. světové války, nebo Tři smrky, kde se natáčel známý film Kuky se vrací“. Téměř všichni se shodli v jednom: „Výlety se nám moc líbily a dozvěděli jsme se spoustu zajímavých věcí. Navzájem jsme si ukázali, kde bydlíme, a dověděli jsme se něco o historii našich vesnic.“ Anetka Plisková navíc poznamenala, že „v každé vesnici jsme na obecním úřadě doplňovali pracovní list s rébusy a křížovkami.“ Mnohé informace jsou pro děti ve třetí třídě ještě abstraktní a ne zcela ucelené, ale doufáme, že přispějí k vytvoření kladného vztahu k domovu a v budoucnu děti tyto prvotní střípky informací snad využijí. Minimálně tehdy, až se budou v šesté třídě v rámci dalších z projektů snažit se svoji vesnicí uspět v soutěži O vesnici regionu. Veškeré vstupy, prohlídky a výklady byly dětem představeny bezúplatně a velmi vstřícně, za což děkujeme paním starostkám všech okolních obcí, panu faráři Janu Plodrovi a paní Oujeské z Ruprechtova.

Mgr. Jitka Kocmanová

Středověké Podomí na rozhraní dvou panství – Holštejn a Račice

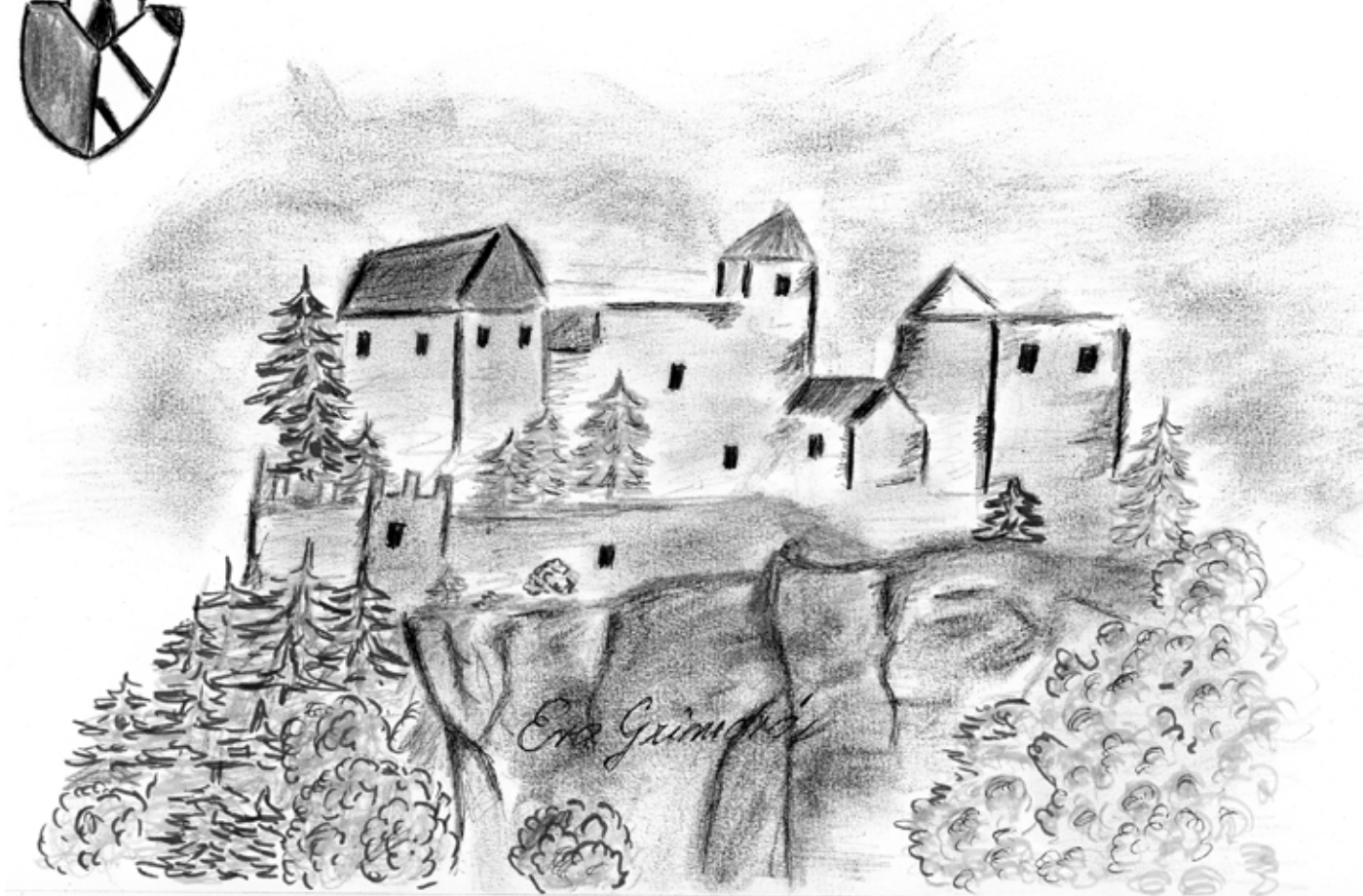
Vážení přátelé, ohlédli jsme se do historie naší obce a připravili jsme takové stručné povídání o tom, že naše vesnice po svém založení nebo přirozeném osídlení patřila kdysi dávno ve středověku do panství holštejnského a posléze, po vystřídání několika generací majitelů, připadlo do majetků sousedícího panství Račice. Dali jsme tomuto povídání název „Vesnice Podomí na rozhraní dvou panství.“

Chceme-li se ohlédnout do počátku naší vesnice, musíme se nejdříve podívat do Jedovnic. Jedovnice byly malé panstvíčko a dostal ho od krále Václava IV. jeho odaný služebník a šlechtic Crha z Ceblovic. Ceblovice byla vesnice někde v okolí Rosic a zanikla. Tedy Crha byl jeden z prvních majitelů jedovnického panství, které od té doby začalo nabývat na významu. V Jedovnicích byl za nedlouho zřízen hrdelní soud a Jedovnice obdržely statut městečka a tento statut sebou nesl

určité výhody. V městečku se mohly od toho dne konat dva roční trhy, což přinášelo rozvoj obchodu. V Jedovnicích bylo také po určité době zřízeno děkanství, což přispělo k duchovní úrovni celé farnosti. Crha dostal také velké území Drahanška, které bylo málo zalidněno a dostal ho především proto, aby ho kolonizoval. Ale tak jako Jedovnicko a Drahanško, začalo být Crhou a jeho syny kolonizováno také Blanensko a jeho okolí. Bla-

ry v jeden funkční celek. O něco později bylo započato se stavbou dnešního blanenského zámku. Stavba byla dokončena v roce 1604. V průběhu sedmnáctého století koupil zámek rod známých šlechticů Lvů z Rožmitálu. Ale za třicetileté války zámek poškodila švédská vojska. V roce 1766 koupil blanenský statek majitel sousedního panství rájeckého Antonín Salm Rejschejdt Raitz a připojil ho ke svému dominiu. Počátkem 16. stole-

li především osadníci přivedení převážně z Rakous, ale určitě na stavbě pracovali vesničané z okolních vesnic, bezpochyby i z Podomí. První majitel holštejnského panství byl sice Crha z Ceblovic, ale hrad Holštejn si nechal postavit jeho syn Hartman. Crha si nechal postavit v Jedovnicích v místech, kde stojí dnešní kostel, tvrz. Jedovnice se psaly v oné středověké době „Gedvic“ a poměrně rychle se staly poddanským městečkem, cen-

nensko bylo již kolonizováno olomouckými biskupy, kterým po celé věky patřilo. Blanenské panství s hradem Blansek nedaleko Punkevní jeskyně bylo většinou olomouckými biskupy pronajímáno různým šlechticům, většinou příbuzným biskupů. V Blansku byly zřízeny dva hospodářské dvory. Na pravém břehu řeky Svitavy byl nový dvůr a na druhém břehu byl starý dvůr. Panství dobře fungovalo, ale často střídalo své pronajímatele. Původní starý blanenský dvůr přebudoval na tvrz biskup Jan Dubský z Olomouce ve 14. století a sjednotil oba dvo-

tí byl také Salmem postaven první železný hamr na řece Punkvě. To byl prvopočátek blanenských sléváren a oceláren. V souvislosti se vznikem Podomí je nutno připomenout nejdříve Hrad Holštejn. Uvádím hrad Holštejn - Hohelstain jako první proto, že Podomí, původně Boda, patřilo nejdříve do majetku panství holštejnského. Až po rozpadu tohoto panství připadlo Podomí do majetku panství nedalekých Račic. Hrad Holštejn, tedy zbytky jeho zříceniny na skále, má německé jméno, které po přeložení znamená Dutá skála. Hrad stavě-

trem holštejnského panství. Po rozpadu tohoto panství ztratily Jedovnice na významu. Postavení kostela v Jedovnicích datujeme blíže k roku 1250. V roce 1822 kostel téměř do základů vyhořel, společně s částí Jedovnic. Požárem se roztavily všechny čtyři zvony. Dnešní jedovnický kostel je barokní stavbou, i když několikrát přestavován nebo dostavován. Na vysvětlenou uvádím, že ve středověku nebyla ještě zavedena příjmení u křestních jmen. Proto se používaly přídomky, které vyjadřovaly odkud jmenovaný šlechtic je, nebo co vlastní. Příjmení za-

vedla až Marie Terezie. Crha z Ceblovic měl dva syny, Hartmana a Bohuše a oba jeho synové kolonizovali Draňansko spolu s ním. Hartman založil příkladně vesnici Hartmanice, dnešní Nivu a Bohuš založil ku příkladu Bohušín, dnešní Boušín. V řídce osídlené oblasti Draňanské vrchoviny vyrostly ve 13. století desítky osad a vesnic s významným podílem kolonistů z rakouského Podunají, mluvících německy. Ale nás bude zajímat jen Crhův syn Hartman, který si nechal postavit hrad Holštejn. Hrad dostal jméno Holštejn pro to, že skála, na které hrad stál je dutá. A název Hohelstain v přeložení do češtiny znamená Dutá skála. Prostor ná skalní dutina nebo jeskyně byla využívána jako vězení – lidomorna, ze které nebylo patrně návratu. Velké území Draňanska dostal Crha především proto, aby ho kolonizoval. Ale po smrti bezdětného Hartmana vlastnilo panství několik krátkodobých majitelů. Poté panství odkoupil bohatý šlechtic Čeněk z Lipé a od tohoto šlechtice koupil holštejnské panství rytíř Vok, toho jména ve svém rodu první. Byl to bohatý a velmi vlivný šlechtic, který měl majetky po celé Moravě a mimo jiné i panský dům v Brně, nedaleko rezidence moravského markrabího. Dnes už ani nejde vyjmenovat, co všechno Vok první vlastnil. Spokojíme se jen s tím, že byl velmi majetný. Měl se svojí manželkou pět synů a čtyři dcery. Rytíři Vokové se udrželi jako majitelé holštejnského panství celých pět generací. Syn Voka prvního, Vok druhý, někdy se psal také jako Vok mladší z Holštejna, nechal postavit v Podomí velký Podomský rybník. Z toho je usuzováno, že v tu dobu bylo Podomí už prosperující vesnicí. Dynastie Voků z Holštejna počínaje Vokem prvním pokračovala Vokem druhým, třetím, čtvrtým a končila Vokem pátým. Každý z nich představuje jednu generaci. Vok pátý zůstal dlouho svobodný, ale na sklonku svého života se přece jen oženil. Patrně z důvodů získání majetku, ale jeho manželství zůstalo nenaplněno, byl bez potomků. Vok pátý z Holštejna zemřel, když mu bylo více jak šedesát roků. Holštejnské majetky v průběhu svého vládaření postupně rozprodal. V roce 1550 byl už hrad Holštejn málo obydlen, stejně jako městečko pod ním. Proto se říká

rozsáhlé louce pod skálou se zříceninou „Na Městečku“. Ze všech pěti Voků z Holštejna byl nejslavnější Vok čtvrtý. Vok čtvrtý vládl na holštejnském panství od roku 1399 a psal se též Vok z Lipovce, protože v Lipovci měl postavenou tvrz. Ale v období svého vládaření přebral se svými vojáky hrad Cimburk u Koryčan, který obsadil a na cimberském panství a hradě přebýval se svojí ženou a dětmi až do konce svého života. Ale jeho vstup do historie začíná velmi neslavně. V roce 1399 byl dán i se svým otcem Vokem třetím z Holštejna za loupežení církevních statků papežem do klatby. O způsobu loupeživého života rytíře Voka čtvrtého svědčí velké množství soudních sporů, v nichž byl Vok čtvrtý z Holštejna většinou žalován. Soudní spory se většinou týkaly loupežení, přepravování a bezprávního obsazování cizích majetků. Také neplacení dluhů a krádeží. Příkladně byl žalován za krádež 60 koní a podobně. Ale jak je o něm z historie známo, padl v boji ve velmi mladém věku a dějiny hovoří, že padl hrdinskou smrtí v Praze v boji pod Vyšehradem. Padl tedy jako hrdina a zanechal po sobě dva syny, Voka pátého z Holštejna, Jana z Holštejna a dceru Annu z Holštejna. Byl ale velmi zkušený a obratný bojovník a také dobrý diplomat. Historici uvádějí, že pokud by nepadl tak záhy, byl by v husitské době velmi úspěšný. Po jeho nenadálé smrti se stal majitelem holštejnských majetků Vok pátý z Holštejna. Jednalo se o neobyčejně velké majetky a statky na jižní Moravě a zejména na Draňanské vrchovině. Do majetků Holštejnů patřilo příkladně panství Zdounky u Kroměříže, panství bohoslavické, panství cimberské, i když hrad Cimburk u Koryčan byl po smrti Voka čtvrtého z Holštejna husity vykraden a vypálen. Vok pátý a jeho bratr Jan z Holštejna v dějinách Moravy sehráli velmi nevýznamnou roli. Husitská vojska táhla několikrát Holštejnem, ale hrad Holštejn byl už málo obydlen, takže byl pro loupeživé husity nezajímavý. Lávkou kořistí byl ale nedaleký hrad Blansek, který i s panstvím blanenským patřil do majetků olomouckého biskupa. Ale husité vyplenili také některé vesnice, pravděpodobně i Podomí a nedale-

ké malé hrady Kuchlov, Stagnov a některé okolní velké hrady. Dobyli, vykradli a vypálili hrad Račice, hrad Blansek, hrad Letovice a jiné. Vok pátý z Holštejna po sobě nezanechal žádných potomků. Jeho jediný bratr Jan z Holštejna zemřel krátce po smrti svého bratra rovněž bez potomků. Vokem pátým a jeho bratrem Janem z Holštejna vymřel šlechtický rod pánů z Holštejna po meči. Jejich vymřením byl dokonán osud rodinného panství holštejnského a s ním o něco později byl také zpečetěn osud kladně i smutně proslulého hradu Holštejna. Sestra posledních šlechticů z Holštejna Anna byla provdána za nevýznamného manžela z řad nízké šlechty a vlastnila malou část zdouneckého panství. V době, kdy zemřeli oba její bratři, byl už ovdovělá a vlastnila jen jednu malou vesnici a zchátralou zdouneckou tvrz. Své bratry přežila jen o velmi krátkou dobu. Její manželství nebylo naplněno a zemřela rovněž bez potomků. Zápis v Zemských deskách v Brně uvádí, že dne sedmého února 1434, odprodal Vok pátý z Holštejna Heníkovi z Valštejna celé panství Holštejn /Hohelstain/. V zápisu je podrobně vyjmenováno celé panství. Všechny městečka, vesnice, lesy, rybníky atd. Mimo jiné je také uvedeno Podomí, uváděno jako Podom s lesy a rybníkem. Rybníkem je myšlen velký Podomský rybník, který byl později račickou vrchností zrušen. Vesnice a jiné majetky, které nesouvisely z panstvím Holštejn, ale patřily Holštejnům, odprodal Vok pátý už dříve. Důvody postupného rozprodávání majetků Holštejnů nejsou dosud známé. Ale je předpokládáno, že důvodů bylo více. Zejména to byly velké dluhy, které Vok pátý jednak zdědil a také svojí nezkušeností a neschopností nadělal. Vymřením šlechtického rodu rytířů Voků z Holštejna, končí první část mého povídání o pohnutých osudech Holštejnů a nelehkých osudech naší vesnice Podomí.

Použitá literatura:

David Papajík – Páni z Holštejna. Významný, ale zapomenutý šlechtický rod.
Muzeum Blansko - Hrady blanenského okolí.
Muzeum blansko - Expozice – Zaniklé hrady Blanenska – dr. Koudelka
Vincenc Průcha – Paměti obce Lipovec.

*Klub regionální historie Podomí -
zpracoval Karel Vágner*

Podomáček

Číslo 14, 01/2015,

občasník obce Podomí, vydává OÚ Podomí, 89, 68304, tel.: 517 385 445. Zdarma, náklad 250 ks

Redakční rada: Karel Vágner, Karel Gregor, Eduard Trdý

Neprošlo jazykovou úpravou, příspěvky mohou být redakčně kráceny.

